

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS,
ĮSTATYMAS**

1994 m. lapkričio 3 d. Nr.I-621
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja valstybinių pašalpų mokėjimą auginančioms vaikus šeimoms, kurioms labiausiai reikalinga valstybės socialinė parama, taip pat našlaičių ir likusių be tėvų globos vaikų rėmimą.

Įstatymo numatytos pašalpos mokamos Lietuvos Respublikos piliečiams, taip pat Lietuvoje nuolat gyvenantiems užsienio piliečiams ir asmenims be pilietybės, jeigu kitaip nenustatyta Lietuvos Respublikos įstatymuose ir tarpvalstybinėse sutartyse.

[1 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja valstybinių pašalpų mokėjimą auginančioms vaikus šeimoms, kurioms labiausiai reikalinga valstybės socialinė parama, taip pat našlaičių ir likusių be tėvų globos vaikų rėmimą.

Įstatymo nustatytos pašalpos, jeigu kitaip nenustatyta kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, mokamos:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvos Respublikoje;
- 2) užsieniečiams (užsienio valstybės pilietybę turintiems asmenims arba asmenims be pilietybės), turintiems leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje;
- 3) asmenims, įstatymų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje turintiems pabėgėlio statusą.

Jei šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytas sąlygas atitinka tik vienas iš tėvų, šio įstatymo 2, 4, 4⁽¹⁾, 6 straipsniuose nustatytos pašalpos mokamos jam tuomet, kai vaikas gyvena kartu su juo.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

2 straipsnis. Vienkartinė pašalpa gimus kūdikiui

Gimus kūdikiui, motinai mokama 6 minimalių gyvenimo lygių (toliau - MGL) dydžio vienkartinė pašalpa. Ji mokama už kiekvieną gimusį kūdikį. Jei motina atsisako kūdikio arba jį palieka, vienkartinė pašalpa jai neskiriama.

Jei motina mirė ar iš jos atimtos motinystės teisės iki pašalpos gavimo, taip pat kai ji neaugina vaiko dėl šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų priežasčių ar dėl kitų svarbių priežasčių, pašalpa mokama kūdikio tėvui arba kitam jį paėmusiam auginti asmeniui.

[2 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

2 straipsnis. Vienkartinė pašalpa gimus kūdikiui

Gimus kūdikiui, šeimai mokama 6 minimalių gyvenimo lygių (toliau – MGL) dydžio vienkartinė pašalpa. Ji mokama už kiekvieną gimusį gyvą kūdikį vieno iš tėvų (ar turimo vienintelio iš tėvų) prašymu. Jei tėvai arba vienas iš tėvų yra miręs, atsisakė kūdikio, jo neaugina arba tėvai yra išsituokę, pašalpa išmokama vaiką auginančiai motinai (tėvui) ar globėjui.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

3 straipsnis. Nėštumo pašalpa besimokančioms moterims

Moterims, besimokančioms mokymo įstaigų dieniniuose skyriuose ir pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą nėštumo ir gimdymo laikotarpiu neturinčioms teisės gauti motinystės pašalpos, mokama 0,75 MGL dydžio nėštumo pašalpa kas mėnesį.

Nėštumo pašalpa besimokančioms moterims mokama pagal medicinos įstaigos išduotą pažymėjimą už 70 kalendorinių dienų iki gimdymo, suteikus nėštumo atostogas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

4 straipsnis. Šeimos pašalpa

Šeimai, pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą neturinčiai teisės gauti motinystės (tėvystės) pašalpos, gimus kūdikiui, mokama 0,75 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį už kiekvieną vaiką nuo jo gimimo iki trejų metų.

Šeimai, pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą turinčiai teisę gauti motinystės (tėvystės) pašalpą, gimus kūdikiui, mokama 0,75 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį už kiekvieną nuo vienerių iki trejų metų vaiką.

[3 dalis įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d.:

Pašalpa mokama vieno iš tėvų (ar turimo vienintelio iš tėvų) prašymu. Jei vienas iš tėvų yra miręs, atsisakė vaiko, jo neaugina arba tėvai yra išsituokę, pašalpa mokama vaiką auginančiai motinai (tėvui). Už vaiką, kuris nuolat arba darbo dienomis išlaikomas (nakvynė ir maistas) valstybės ar savivaldybės finansuojamoje įstaigoje, ir už vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka įsteigta globa, ši pašalpa nemokama.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-676](#), 98.03.24, Žin., 1998, Nr. 35-934 (98.04.15)

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

4⁽¹⁾ straipsnis. Pašalpa šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų

Motinoms už tris ir daugiau vaikų iki 16 metų ir vyresnius, iki jie baigs dienines bendrojo lavinimo mokyklas, aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieninius skyrius, mokama vieno MGL dydžio pašalpa per mėnesį. Už ketvirtą ir kiekvieną paskesnę vaiką pašalpa didinama 0,3 MGL.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodyta pašalpa motinoms už tris vaikus iki 16 metų ir vyresnius, iki jie baigs dienines bendrojo lavinimo mokyklas, aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieninius skyrius, mokama, jeigu šeimos pajamos, tenkančios vienam jos nariui, yra mažesnės už trigubo dydžio Vyriausybės tvirtinamas valstybės remiamas pajamas.

Jei motinos nėra, jei ji atsisako vaikų, jei iš jos atimtos motinystės teisės arba jei ji negali prižiūrėti vaikų dėl ligos, pašalpa mokama tėvui arba kitam vaikų auginančiam asmeniui.

[4⁽¹⁾] straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

4⁽¹⁾ straipsnis. Pašalpa šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų

Šeimai už tris ir daugiau vaikų iki 16 metų ir vyresnius, iki jie baigs dienines bendrojo lavinimo mokyklas, aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieninius skyrius, mokama vieno MGL dydžio pašalpa per mėnesį. Už ketvirtą ir kiekvieną paskesnę vaiką pašalpa didinama 0,3 MGL.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodyta pašalpa šeimai už tris vaikus iki 16 metų ir vyresnius, iki jie baigs dienines bendrojo lavinimo mokyklas, aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieninius skyrius, mokama, jeigu šeimos pajamos, tenkančios vienam jos nariui, yra mažesnės už trigubo dydžio Vyriausybės tvirtinamas valstybės remiamas pajamas.

Pašalpa mokama vieno iš tėvų (ar turimo vienintelio iš tėvų) prašymu. Jei vienas iš tėvų yra miręs, atsisakė vaikų, jų neaugina arba tėvai yra išsituokę, pašalpa mokama vaikus auginančiai motinai (tėvui). Už vaiką, kuris nuolat arba darbo dienomis išlaikomas (nakvynė ir maistas) valstybės ar savivaldybės finansuojamoje įstaigoje, ir už vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka įsteigta globa, ši pašalpa nemokama.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-478](#), 97.10.23, *Žin.*, 1997, Nr.99-2506 (97.10.31)

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

5 straipsnis. Vaiko globos pašalpa

Fiziniam asmeniui, šeimynai arba nevyriausybinei globos institucijai, įstatymų nustatyta tvarka paskirtai likusio be tėvų globos vaiko globėju, šiam vaikui išlaikyti mokama 4 MGL dydžio pašalpa kiekvieną mėnesį, kol jam sukaks 18 metų.

Likusiam be tėvų globos vaikui, sulaukusiam pilnametystės, nustatyto dydžio pašalpa mokama jam pačiam, kol jis mokosi dieninėje bendrojo lavinimo mokykloje arba ją baigus iki tų pačių metų rugsėjo 1 d., jeigu jis tuo metu nedirba.

Kai globojamas vaikas įstatymų nustatyta tvarka gauna našlaičių pensiją arba alimentus, globėjui šiam vaikui išlaikyti mokama pašalpa, lygi skirtumui tarp šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyto vaiko globos pašalpos dydžio ir gaunamos našlaičių pensijos bei gaunamų alimentų dydžio.

Už valstybės išlaikomą vaiką globos pašalpa nemokama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-676](#), 98.03.24, *Žin.*, 1998, Nr.35-934 (98.04.15)

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr.115-3240 (98.12.31)

6 straipsnis. Pašalpa tikrosios krašto apsaugos tarnybos karių (prievojininkų) vaikams

Lietuvos Respublikos tikrosios krašto apsaugos tarnybos karių (prievojininkų) vaikams išlaikyti tėvų tarnybos laikotarpiu mokama 1,5 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį.

Ši pašalpa mokama už kiekvieną vaiką motinai arba kitam faktiškai jį auginančiam asmeniui.

7 straipsnis. Našlaičio stipendija

Našlaičiams ir likusiems be tėvų globos vyresniems negu 18 metų aukštųjų mokyklų dieninių skyrių nedirbantiems studentams, pirmą kartą įgyjantiems bakalauro ar magistro laipsnį, bei aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieninių skyrių nedirbantiems moksleiviams, pirmą kartą

įgyjantiems profesiją, mokama 3 MGL, o nuo 2000 m. sausio 1 d. - 4 MGL dydžio našlaičio stipendija. Jiems paliekama teisė gauti stipendijas pagal mokymosi rezultatus.

Našlaičiui ar likusiam be tėvų globos vaikui, įstatymų nustatyta tvarka gaunančiam našlaičių pensiją, mokama našlaičio stipendija, lygi skirtumui tarp šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyto našlaičio stipendijos dydžio ir gaunamos našlaičių pensijos dydžio.

Našlaičiams ir likusiems be tėvų globos vaikams, nesukakusiems 18 metų, kai jie mokosi pirmojoje šio straipsnio dalyje nurodytose mokymo įstaigose, nustatyto dydžio našlaičio stipendija mokama, jeigu jiems nėra įsteigta globa.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr.115-3240 (98.12.31)

8 straipsnis. Pašalpa našlaičiams ir likusiems be tėvų globos vaikams įsikurti

Sukakusiems 18 metų našlaičiams ir likusiems be tėvų globos vaikams, kurie iki pilnametystės buvo globojami globos institucijose, šeimynose arba globėjų, skiriama vienkartinė 50 MGL dydžio pašalpa gyvenamajam namui, butui (gyvenamajai patalpai) įsigyti arba įsikurti, jeigu jie nėra toliau valstybės išlaikomi globos institucijose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr.115-3240 (98.12.31)

9 straipsnis. Lėšos pašalpoms mokėti

Pašalpos, nurodytos šio įstatymo 2, 4, 4⁽¹⁾, 5, 6 ir 8 straipsniuose, mokamos iš tikslinių lėšų, numatytų savivaldybių biudžetams skaičiuojant jų finansinius rodiklius.

Pašalpos, nurodytos šio įstatymo 3 ir 7 straipsniuose, mokamos iš valstybės biudžeto lėšų mokymo įstaigoms skirtų asignavimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-478](#), 97.10.23, *Žin.*, 1997, Nr.99-2506 (97.10.31)

Nr. [VIII-676](#), 98.03.24, *Žin.*, 1998, Nr.35-934 (98.04.15)

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr.115-3240 (98.12.31)

Nr. [VIII-1497](#), 99.12.23, *Žin.*, 2000, Nr.1-5 (00.01.05)

10 straipsnis. Atsakomybė už neteisėtą pašalpos gavimą

Asmenys, nuslėpę ar pateikę žinomai neteisingas žinias, reikalingas pašalpai skirti, ir todėl neteisėtai gavę šio įstatymo nustatytas pašalpas, privalo jas grąžinti ir sumokėti trigubo išmokėtos sumos dydžio baudą. Jei to jie nepadaro per mėnesį nuo pareikalavimo dienos, nuostoliai ir bauda išieškoma teismine tvarka pagal pašalpų mokėtojų ar įgaliotų institucijų ieškinį.

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Įstatymas įsigalioja nuo 1995 m. sausio 1 dienos.

Šio įstatymo 4⁽¹⁾ straipsnis įsigalioja nuo 1997 m. lapkričio 1 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-478](#), 97.10.23, *Žin.*, 1997, Nr.99-2506 (97.10.31)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-478](#), 97.10.23, Žin., 1997, Nr.99-2506 (97.10.31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO PAPILDYMO 4(1) STRAIPSNIU IR 9 BEI 11 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-676](#), 98.03.24, Žin., 1998, Nr.35-934 (98.04.15)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 4, 5, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1998 m. liepos 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3240 (98.12.31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 5, 7, 8, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1, 2, 4 straipsniai įsigalioja nuo 1999 m. sausio 1 d., o 3 straipsnis - nuo 2000 m. sausio 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1497](#), 99.12.23, Žin., 2000, Nr.1-5 (00.01.05)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. sausio 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 1, 2, 3, 4, 4(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d., išskyrus šio įstatymo 3 straipsnį ir 4 straipsnyje išdėstyto 4 straipsnio 1 ir 2 dalis.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2001 02 22)

autrap@lrs.lt